

Posudek disertační práce

PhDr. Lada Furmaníková

Název práce: Osoby s kognitivním deficitem v důsledku schizofrenie jako cílová skupina speciální pedagogiky

Předložená disertační práce se zabývá aktuálním a v odborné literatuře málo zpracovaným tématem. Již sám název práce „Osoby s kognitivním deficitem v důsledku schizofrenie jako cílová skupina speciální pedagogiky“ naznačuje její úzký vztah k oboru speciální pedagogika. Jde o ojedinělou práci, která uvedený obor obohacuje zejména šíří shromážděných poznatků k problematice kognitivního deficitu u osob se schizofrenií a to z více hledisek. Ačkoliv převládá hledisko spíše medicínské resp. psychologické, neopomenuto nezůstalo hledisko speciálně pedagogické, historické a sociální.

V první kapitole uchazečka představuje cíl práce: navrhnout postupy a definovat zásady práce s lidmi, kteří vykazují kognitivní deficit v důsledku onemocnění schizofrenií. Poněkud nejasně je formulováno, co přesně má být zjištěno. S tím souvisí i absence kritické analýzy současné úrovně poznání zkoumaného problému. Ačkoliv uchazečka shrnuje na s. 10, že předmětné problematice není dosud v české odborné literatuře věnováno příliš pozornosti, v zahraničních zdrojích bychom výsledky zkoumání v dané oblasti nepochybně našli. Nicméně uchazečka velmi dobře pracuje s tuzemskými zdroji, jejichž výčet je více než uspokojivý. Zde je třeba pozitivně hodnotit autorčin jazyk, schopnost poznatky a myšlenky logicky a přehledně uspořádat. Je zřejmé, kdy se jedná o autorčin text a kdy text převzatý z jiných zdrojů, přičemž tyto zdroje jsou precizně uváděny.

V práci jsou uvedeny konkrétní příklady (kap. 5) teoretických i praktických přístupů uplatňovaných při rehabilitaci cílové skupiny osob. I zde je text logicky a přehledně strukturován. Dobře může posloužit jako studijní materiál pro studenty psychologie, speciální pedagogiky či sociální práce (zejména kap. 5.2). Poněkud opomenut zůstává komentář „proč“ a „jak“ byly informace o uváděných metodách sestaveny.

Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce. Postrádám zde však pregnantní vymezení výzkumného problému. Použitá výzkumná metoda je uvedena. Doporučuji zvolenou metodu zdůvodnit s představením jejích silných a slabých stránek. Kapitola 7 představuje výsledky šetření. Tyto výsledky jsou zdařile analyzovány a komentovány. Výsledky jsou dále diskutovány a konfrontovány s výsledky již provedených a podobně zaměřených výzkumů. Konfrontace s jinými výsledky výzkumů či teoretických prací chybí v podkapitole k šetření u zaměstnanců (autorka uvádí neexistenci zdrojů).

Za zvláště přínosnou považuji kapitolu 9 obsahující doporučení vyplývající ze získaných zjištění. Autorka zde nabízí konkrétní doporučení pro praxi. Není však zřejmé, z čeho (z jakých zjištění předmětného výzkumného šetření) ona doporučení vyplývají. Poněkud opomenuta zůstala také doporučení pro další vědecké zkoumání, jaké nové výzkumné problémy a výzkumné otázky práce otevřela. I tato skutečnost potvrzuje, že se jedná o tematicky rozsáhlou práci, která se rozbíhá do více směrů a oblastí. Uchazečka se tím však poněkud obtížně dobírá vytyčeného cíle. Tato poznámka však nikterak snižuje hodnotu celé práce, která je pro speciální pedagogiku nezpochybnitelná. Je spíše výzvou pro uchazečku při jejím dalším vědeckém bádání.

Disertační práci doporučuji k obhajobě

Doc. PhDr. Jan Šiška, PhD.